

Projekt

z dnia 15 lutego 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W MIĘDZYRZECZU**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu osłonowego „Wsparcie Seniorów 2024”

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 901 ze zm.¹⁾), w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.²⁾), uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Program osłonowy „Wsparcie Seniorów 2024” w gminie Międzyrzecz, którego treść stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Program, o którym mowa w §1, będzie realizowany do 31 grudnia 2024 roku.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Międzyrzecza.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Międzyrzeczu

Katarzyna Budych

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2754, z 2023 r., poz. 535, poz. 1693, poz. 1938, poz. 2760.

²⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 572, poz. 1463, poz. 688.

Program osłonowy „Wsparcia Seniorów 2024”

1. Podstawa prawna programu.

Program „Wsparcia Seniorów 2024” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U.2023 poz. 901 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2023 poz. 40 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem do zadań własnych gminy należy między innymi podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznania potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

2. Cel programu

- 1) **Moduł I**, którego celem jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej.
- 2) **Moduł II**, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gminy w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

Gmina w ramach Programu będzie realizowała Moduł I

Usługa wsparcia, świadczona w ramach programu, będzie obejmować swoim zakresem wsparcie społeczne oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego.

Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie dzięki wsparciu rodziny zabezpieczyć swoich podstawowych potrzeb, program ma na celu zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania. Usługi sąsiedzkie obejmą swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Wsparcie świadczone w formie usług sąsiedzkich powinno być dostosowane do indywidualnych potrzeb osób wspieranych. Świadczenie tego typu usług może być realizowane m.in. w godzinach porannych, popołudniowych, wieczornych, nocnych, w dniach ustawowo wolnych od pracy oraz w święta, jak również poza godzinami pracy opiekunek ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych, jeśli osoba korzysta z tego rodzaju usług.

Szczegółowy zakres, czas trwania, zasady oraz wymiar świadczonych usług musi zostać ustalony przez organizatora przedmiotowych usług oraz zaakceptowany przez osoby wspierane, jak również przez pracowników ośrodka pomocy społecznej / centrum usług społecznych.

Udzielanie wsparcia w ramach usług sąsiedzkich przez osoby z najbliższego otoczenia osoby wymagającej wsparcia, ma na celu gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb. Wsparcie udzielane w postaci usług sąsiedzkich może zostać przyznane osobie samotnej w wieku 60 lat i więcej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona oraz ww. osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także osoby bliskie, takie jak wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępní, zstępní nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Gmina w ramach Programu będzie realizowała Moduł II.

Program wykorzystuje również pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Ta forma wsparcia polegająca na zapewnieniu opieki na odległość za pomocą opaski bezpieczeństwa ma wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa oraz zapewnienie możliwości samodzielnego funkcjonowania Seniorów w ich w miejscu zamieszkania poprzez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, która jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Program ma zapewnić wsparcie osobom starszym w wieku 60 lat i więcej, którzy ze względu na stan zdrowia i wiek mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem, prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Pomoc w formie urządzenia „opaski bezpieczeństwa” obsługiwanej całodobowo przez centrum monitoringu pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia Seniora zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak i sytuacji incydentów w miejscu zamieszkania.

"Opieka na odległość" jest idealnym rozwiązaniem szczególnie dla osób samotnych, które wymagają wsparcia w formie usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych, które z uwagi na wiek i stan zdrowia nie wymagają wsparcia w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, czy też dla osób u których nie można przewidzieć zmiany stanu zdrowia, a zasadne byłoby stałe monitorowanie w celu możliwie najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia stosownej pomocy, w tym pomocy medycznej, realizowanej w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

W ramach programu Senior otrzyma urządzenie - "opaskę bezpieczeństwa", które będzie obsługiwane przez 24 godziny na dobę przez centrum monitoringu - zapewniające nadzór, rejestrujące i przyjmujące zgłoszenia alarmowe przesyłane przez sygnał SOS z "opaski bezpieczeństwa", co pozwoli na podjęcie konkretnych i adekwatnych czynności.

Urządzenia „opaski bezpieczeństwa” są wyposażone m.in. w przycisk bezpieczeństwa SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, funkcje monitorujące podstawowe funkcje życiowe - puls, saturację, pomiar ciśnienia, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum opieki.

Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu uzależniona jest od wysokości środków finansowych, które Ośrodek otrzyma na realizację programu jak również od ilości zakupionych w 2022 roku opasek bezpieczeństwa w ilości 60 sztuk w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów na 2022 rok” oraz zakupu nowych opasek bezpieczeństwa w ilości 15 sztuk w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

"Opaska bezpieczeństwa" jest własnością Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu, i podlega zwrotowi po zakończeniu programu.

3. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

- 1) Program będzie realizowany w terminie od dnia przyjęcia Programu do dnia 31 grudnia 2024 r.
- 2) Do programu należy zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, zgłaszające się bezpośrednio do Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 3) Do programu można zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, nawet jeśli mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze. Wsparcie udzielane w ramach Programu można traktować jako uzupełnienie usług świadczonych przez opiekunki świadczące opiekę w środowisku zamieszkania, co da gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb.
- 4) Gmina do realizacji zadań określonych w Module I powinna zaangażować osoby zamieszkujące w najbliższym sąsiedztwie seniorów oraz organizacje pozarządowe.
- 5) W ramach realizacji Programu, gmina może wybrać następujące formy organizacji i realizacji usługi wsparcia:
 - a) w ramach Modułu I:

- poprzez zlecenie realizacji usług sąsiedzkich organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. Poz. 571) w zakresie organizacji i koordynacji usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich
- samodzielnie, tj. przez pracowników ośrodka pomocy społecznej lub innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w zakresie organizacji i koordynacji usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich.

b) w ramach Modułu II:

- poprzez zakup obsługi systemu dla opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych przez gminy w ramach programu realizowanego w latach 2022–2023
- poprzez zakup usługi wsparcia w postaci opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi.

4. Finansowanie programu.

Program "Wsparcie Seniorów 2024" finansowany będzie ze środków pochodzących z celowej dotacji budżetu państwa oraz środków gminy.

Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w programie, po przyjęciu programu osłonowego, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Środki z dotacji celowej budżetu państwa na realizację działań przewidzianych programem przekazuje wojewoda na podstawie złożonego przez gminę zapotrzebowania, zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych.

Niewykorzystane środki z dotacji celowej podlegają zwrotowi.

Uzasadnienie

Seniorzy w wieku 60+ stanowią około 30 % mieszkańców gminy Międzyrzecz. Program gminny jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust.2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy. Do zadań tych zaliczyć należy działania na rzecz ochrony seniorów. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnym ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary takie jak poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Adresatami programu będą seniorzy w wieku 60 lat i więcej, mający problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Program zakłada realizację dwóch Modułów:

Moduł I, którego celem jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej.

Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmą swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Moduł II, którego celem będzie poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. W ramach Modułu II gminy będą mogły uzyskać wsparcie finansowe na dofinansowanie zakupu, jak również kosztów użytkowania tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa oraz na dofinansowanie kosztów użytkowania opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów w latach 2022 – 2024.

Podjęcie uchwały umożliwi wsparcie osób starszych. Program dofinansowany będzie w wysokości 80% jako dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej. Okres trwania programu do 31 grudnia 2024 r.